

Oplegger kostprijsonderzoek Individuele begeleiding gemeente Helmond

DEFINITIEF
23-05-2024

Auteurs

Dr. ir. Niels Uenk
Danny Pasman MSc

1. Aanleiding

In de loop van 2023 heeft PPRC kostprijsonderzoek uitgevoerd voor de gemeenten Helmond en de Peelregio. De definitieve uitkomsten zijn op 12 januari 2024 gepubliceerd. Dit kostprijsonderzoek ging uit van de inkoop van generieke zorgproducten voor onder andere individuele begeleiding, waarin aanbieders met verschillende cao's kunnen inschrijven op dezelfde producten.

Voor **individuele begeleiding** heeft gemeente Helmond besloten om een perceelindeling te gaan hanteren met sectorale differentiatie. De percelen zijn dan specifiek gericht op Geestelijke gezondheidszorg, Gehandicaptenzorg of Verpleging en verzorging. Hoewel dit niet betekent dat inschrijvers op deze percelen noodzakelijkerwijs de corresponderende cao (GGZ, GHZ of VVT) moeten hanteren, ligt het wel voor de hand om in de tariefopbouw de sectorale differentiatie toe te passen. De representativiteit van de tariefopbouw voor de betreffende sectoraal gedifferentieerde inkoop is dan beter geborgd.

De gemeente Helmond heeft aan PPRC gevraagd om de uitkomsten van het kostprijsonderzoek vanuit dit nieuwe perspectief opnieuw tegen het licht te houden en te adviseren over eventueel noodzakelijke aanpassingen. Helmond heeft gevraagd hierbij de sectoren GGZ, GHZ en V&V te onderscheiden. In deze rapportage lichten wij de aanpak én de uitkomsten van dit proces toe. Deze rapportage dient nadrukkelijk als oplegger op de rapportage van 12 januari 2024 gezien te worden, waarin de bredere uitgangspunten en uitkomsten zijn toegelicht.

2. Aanpak herziening sectorale kostprijs-opbouw individuele begeleiding

2.1. Methodiek analyse sectorale uitkomsten kostprijsonderzoek

In het oorspronkelijke kostprijsonderzoek heeft PPRC kostprijsinformatie uitgevraagd bij een representatieve selectie van zorgaanbieders in de regio Helmond en Peel. Voor individuele begeleiding hebben 23 zorgaanbieders kostprijsinformatie aangeleverd, waarbij zij ook hebben aangegeven welke cao hun organisatie hanteert.

Omdat er voor individuele begeleiding een grote en diverse groep zorgaanbieders informatie heeft aangeleverd, is het mogelijk om betrouwbaar per kostprijsfactor te onderzoeken op basis van de aangeleverde gegevens of de aanbieders in een specifieke sector – te weten GGZ, GHZ en V&V – afwijken van de gemiddelden van alle kostprijs-elementen over de hele selectie aan zorgaanbieders. Alleen dan is er immers aanleiding om de uitgangspunten per sectoraal perceel bij te stellen.

Deze nadere analyse ten aanzien van sectorale differentiatie in tarieven heeft PPRC in drie stappen uitgevoerd:

Stap 1: Voor alle kostprijsfactoren van de producten individuele begeleiding is vastgesteld of de aangeleverde gegevens van de zorgaanbieders in de drie te onderscheiden sectoren

GGZ, GHZ en V&V substantieel afwijken van het gemiddelde vastgestelde uitgangspunt in het oorspronkelijke kostprijsonderzoek.

Stap 2: Als de aangeleverde kostprijsinformatie van de zorgaanbieders in een specifieke sector inderdaad substantieel afwijkt dan is de kostprijsparameter opnieuw vastgesteld conform het gemiddelde voor de betreffende sector. Ook is hierbij gekeken naar punten waarop de corresponderende cao's eventueel afwijken van de uitgangspunten in het oorspronkelijke kostprijsonderzoek.

Stap 3: op basis van de sectoraal vastgestelde kostprijsparameters zijn nu per sector GGZ, GHZ en V&V nieuwe tarieven voor individuele begeleiding berekend. Op de sectorale differentiatie na is aangesloten bij de systematiek zoals deze ook in het oorspronkelijke onderzoek gehanteerd is.

2.2. Analyse kostprijsparameters met sectorale verschillen

Op basis van een analyse van verschillen in de aanlevering van deelnemers aan het kostprijsonderzoek naar gehanteerde cao is de conclusie dat er voor de parameters *vakantiegeld en eindejaarsuitkering, sociale lasten, onregelmatigheidstoeslag, reiskosten en opslag voor risico en innovatie* géén aanleiding is om de algemene uitkomsten van het kostprijsonderzoek aan te passen.

De kostenparameters die te maken hebben met een separate opslag voor huisvestingskosten en cliëntgebonden kosten of met de groepsgrootte zijn niet op individuele begeleiding van toepassing en deze laten we hier verder buiten beschouwing.

Ten aanzien van opleidingsniveaus en de inschaling is in ieder geval relevant om uit te gaan van de betreffende specifieke cao per sector en niet met een mix van cao's te werken zoals in het oorspronkelijke onderzoek.

Uit de analyse blijkt dat er geen van de nader onderzochte sectoren substantieel afwijkt ten opzichte van de overige sectoren voor wat betreft de functie-mix (de gemiddelde inschaling van personeel) voor individuele begeleiding. Ook tussen aanbieders binnen de drie sectoren is er de nodige spreiding in de functie-mix, maar er is geen sprake van een lager of hoger gemiddeld niveau per sector.

Uit de analyse volgt dat de opslag voor overheadkosten bij GGZ-aanbieders afwijkt van de uitgangspunten in het bredere kostprijsonderzoek.

Tenslotte blijkt dat ten aanzien van de gemiddelde productiviteit verschillen zijn tussen de sectoren, mede omdat op onderdelen de specifieke sectorale cao afwijkt. Er zijn verschillen in *verlof-uren* en in de gemiddelde tijd besteed aan *administratie, reistijd en overige niet-productieve activiteiten*. Deze factoren worden op sectorniveau bepaald.

Het volgende hoofdstuk beschrijft de uitkomsten van de analyses voor de kostprijsparameters inschaling in relevante cao, opslag voor overhead en productiviteit en de hieruit volgende aangepaste parameter-waardes.

2.3. Omgang met overige cao's

In het oorspronkelijke kostprijsonderzoek hebben diverse aanbieders met de cao Sociaal Werk kostprijsinformatie aangeleverd. Deze cao correspondeert niet met de gekozen sectorale perceelindeling van de inkoop van de gemeente Helmond. Deze informatie is daarom niet gebruikt in de berekeningen per sector voor de kostprijfactoren die op sectoraal niveau blijken te verschillen.

3. Opbouw kostprijzen

3.1. Functiemix per opleidingsniveau

De inschaling van personeel is gebaseerd op de aangeleverde informatie van de zorgaanbieders. Deze uitgangspunten zijn niet gewijzigd naar aanleiding van de sectorale analyses omdat deze al per cao zijn gedifferentieerd. Wel hanteren we voor de berekening van salarissen enkel nog de cao die aansluit bij de sector.

CAO			
Niveau	GGZ	GHZ	VVT
MBO niveau 3	FWG 35-7	FWG 35-8	FWG 35-7
MBO niveau 4	FWG 40-9 50%	FWG 40-9 50%	FWG 40-6 50%
	FWG 45-9 50%	FWG 45-9 50%	FWG 45-4 50%
HBO	FWG 50-8 80%	FWG 50-9 80%	FWG 50-6 80%
	FWG 55-8 20%	FWG 55-8 20%	FWG 55-7 20%

3.2. Opleidingsmix per product

Bij het vaststellen van de opleidingsmix voor de verschillende producten is de opgave van zorgaanbieders als uitgangspunt genomen. Er is gekeken of de aanleveringen van de groepen GGZ-zorgaanbieders, GHZ-zorgaanbieders en V&V-zorgaanbieders ten aanzien van gemiddelde inschaling afwijken van de brede gemiddelde uitkomsten.

In het brede onderzoek bleek dat er veel spreiding tussen zorgaanbieders was. Het blijkt dat deze spreiding niet consequent beïnvloed wordt door de sector waarin aanbieders actief zijn. Met andere woorden, het is niet zo dat GGZ, GHZ of V&V-aanbieders structureel hoger of lager ingeschaald personeel inzetten. De opleidingsmix blijft daarmee voor elk van de drie cao's conform onderstaande tabel.

Producten	MBO 3	MBO 4	HBO
Individuele begeleiding licht intensief	30%	70%	
Individuele begeleiding gemiddeld intensief		60%	40%
Individuele begeleiding hoog intensief			100%

De rekensalarissen zijn nu gedifferentieerd per sector, wat beperkte verschillen oplevert. De gehanteerde rekensalarissen op prijspeil eind 2023 zijn weergegeven in de

onderstaande tabel. De hanteerde rekensalarissen kunnen bovendien naar 2024 toe worden vastgesteld op basis van de bekende salarisverhoging(en) per cao, in plaats van één generieke verhoging.

Producten	GGZ	GHZ	VVT
Individuele begeleiding licht intensief	€ 3.182	€ 3.231	€ 3.136
Individuele begeleiding gemiddeld intensief	€ 3.573	€ 3.610	€ 3.565
Individuele begeleiding hoog intensief	€ 3.963	€ 4.022	€ 4.028

Rekensalarissen prijspeil eind 2023

3.3. Productiviteit

In de opbouw van de productiviteit voor de drie niveaus van individuele begeleiding blijkt de sector wel (beperkt) uit te maken. GGZ-aanbieders rapporteren een hoger verlof (hoewel hier tussen aanbieders verschillen zitten) en ook in de tijdsbesteding aan administratie en overige niet-declarabele activiteiten (waaronder reistijd) zitten verschillen tussen de sectoren GGZ, V&V, GHZ en het algemene gemiddelde.

De tabellen hieronder geven de productiviteits-opbouw per sector weer.

Productiviteit GGZ	Ziekte	Verlof	Scholing	Admin /overig	No show	Declarabele uren
Individuele begeleiding licht intensief	7,30%	250	2,0%	10,8%	1,75%	1218
Individuele begeleiding gemiddeld int.	7,30%	250	2,0%	11,5%	1,75%	1205
Individuele begeleiding hoog intensief	7,30%	250	2,0%	12,5%	1,75%	1186

Productiviteit GHZ	Ziekte	Verlof	Scholing	Admin /overig	No show	Declarabele uren
Individuele begeleiding licht intensief	7,30%	242	2,0%	12,0%	1,75%	1203
Individuele begeleiding gemiddeld int.	7,30%	242	2,0%	12,0%	1,75%	1203
Individuele begeleiding hoog intensief	7,30%	242	2,0%	12,0%	1,75%	1203

Productiviteit VVT	Ziekte	Verlof	Scholing	Admin /overig	No show	Declarabele uren
Individuele begeleiding licht intensief	7,30%	237,4	2,0%	8,8%	1,75%	1268
Individuele begeleiding gemiddeld int.	7,30%	237,4	2,0%	10,5%	1,75%	1236
Individuele begeleiding hoog intensief	7,30%	237,4	2,0%	11,5%	1,75%	1210

3.4. Overhead

Uit de nadere analyse blijkt dat de GGZ-sector gemiddeld hoger uitkomt dan de andere sectoren. Hierin is overigens nog steeds spreiding aanwezig. We gaan voor de GGZ uit van het gemiddelde van de aangeleverde informatie van enkel de GGZ-aanbieders. Bij GHZ en V&V-aanbieders is geen afwijking geconstateerd en hier is geen aanpassing nodig.

sector	Opslagpercentage overhead individuele begeleiding
GGZ	30,4%
GHZ	22,0%
V&V	22,0%

4. Indexering en adviestarieven

4.1. Resulterende tarieven op prijspeil eind 2023

Als afsluiting van het kostprijsonderzoek geven wij een advies voor sectoraal gedifferentieerde reële tarieven voor het jaar 2023. Omdat het kostprijsonderzoek samenvalt met een periode waarin veel cao-wijzigingen en salarisverhogingen plaatsvinden, hebben wij de relevante cao's per 31-12-2023 als uitgangspunt genomen. Dit vergemakkelijkt tevens de indexatie om te komen tot reële adviestarieven voor 2024. In de onderstaande tabel vindt u het overzicht van de adviestarieven gebaseerd op het prijspeil van 2023. Een vertaaltabel waarin staat voor welk zorgproduct welk tarief gaat gelden vindt u in paragraaf 4.5.

Product	Uurtarief (eind) 2023 GGZ	Uurtarief (eind) 2023 GHZ	Uurtarief (eind) 2023 V&V
Individuele begeleiding licht intensief	€ 63,14	€ 59,83	€ 56,02
Individuele begeleiding gemiddeld intensief	€ 71,70	€ 66,91	€ 65,35
Individuele begeleiding hoog intensief	€ 80,82	€ 74,60	€ 75,45

4.2. Indexering

Om tot adviestarieven te komen voor 2024 is er indexering van 2023 tarieven naar 2024 nodig. Deze indexering bestaat uit een loonkostencomponent en een materiele component. We hanteren een gewogen indexering waarin we uitgaan van 90% loonkostenindexering en 10% materiele kosten indexering.

Voor de loonkostencomponent baseren wij ons advies op de daadwerkelijke van toepassing zijnde sectorale cao en lonen in 2024 die reeds bekend zijn. In plaats van een gemiddelde stijging voor de vier cao's samen, hanteren we nu per sector de daadwerkelijke stijging in 2024:

- GGZ: 2,34%
- GHZ: 1,34%
- V&V: 2,72%

Voor de stijging van materiële kostencomponent gaan we uit van de voorlopige NZa prijsindex materiële kosten voor 2024 van 2,51% voor alle sectoren.

Met de gehanteerde weging van 90% loonkostencomponent (per sector verschillend) en 10% materiele kostencomponent (gelijk voor alle sectoren) leidt dit tot de volgende indexering:

- **GGZ-tarieven: 2,36%**
- **GHZ-tarieven: 1,46%**
- **V&V-tarieven: 2,70%.**

4.3. Adviestarieven 2024

De onderstaande tabel geeft de adviestarieven voor 2024 weer op basis van de geadviseerde indexering naar 2024 per sector.

Product	Uurtarief 2024	Uurtarief 2024	Uurtarief 2024
	GGZ	GHZ	V&V
Individuele begeleiding licht intensief	€ 64,62	€ 60,70	€ 57,54
Individuele begeleiding gemiddeld intensief	€ 73,39	€ 67,89	€ 67,11
Individuele begeleiding hoog intensief	€ 82,72	€ 75,69	€ 77,49

4.4. Indexering 2025 en verder

We adviseren de gemeente Helmond en de Peelgemeenten om na 2024 te indexeren conform de werkwijze die in contractstandaarden voor Wmo uitgewerkt zal worden. Naar verwachting zal deze systematiek aansluiten bij de systematiek in de contractstandaarden jeugdzorg.

4.5. Vertaaltabel zorgproducten en tarieven

Voor de individuele begeleiding (BGI) zal Helmond onderscheid gaan maken tussen *behoud gerichte* en *ontwikkelgerichte* producten. Omdat sommige van deze producten qua zorgintensiteit, functiemix en andere kostprijsfactoren overeenkomen, heeft niet elk product een apart tarief. Om deze reden zijn deze producten niet afzonderlijk in het hele kostprijsonderzoek behandeld. De tarieven per sector die hierboven zijn berekend vertalen naar de nieuwe producten conform onderstaande tabel.

Behoud gericht	Ontwikkelgericht	Tarief 2024
BGI – Waakvlam Lichte Problematiek		Sectoraal tarief 'licht'
BGI – Matige problematiek	BGI – Matige problematiek	Sectoraal tarief 'licht'
BGI – Matig tot zware problematiek	BGI – Matig tot zware problematiek	Sectoraal tarief 'Midden'
BGI – Zware problematiek	BGI – Zware problematiek	Sectoraal tarief 'Zwaar'